

ਅਦਾਲਤ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਨਿਰਣਾ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਕਿ ਡਰਾਫਟ ਸੇਲ-ਡੀਡ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਨਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਕਾਰਨ ਉਸ ਨਾਲ ਪੱਖਪਾਤ ਹੋਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਇਸਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇਤਰਾਜ਼ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

(6) ਇਸ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਦੇਖਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਣਗੌਲੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਸੱਚਮੁੱਚ ਬਰਕਰਾਰ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਇਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਲਾਗਤਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸਲਾਹ ਫੀਸ ਰੁਪਏ 300

ਆਰ.ਐਨ.ਆਰ

ਪਹਿਲਾਂ: ਜੇ.ਵੀ. ਗੁਪਤਾ ਅਤੇ ਐਮ.ਐਸ. ਲਿਬਰਹਾਨ, ਜੇ.ਜੇ.

ਨੰਦ ਲਾਲ ਸ਼ਰਮਾ ਅਤੇ ਹੋਰ - ਪਟੀਸ਼ਨਰ।

ਬਨਾਮ

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ, -ਜਵਾਬਦਾਰ।

ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰ. 8534.

19 ਦਸੰਬਰ, 1989

ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ, 1950—ਅਨੁਛੇਦ 14, 16(2) ਅਤੇ 226— ਸਿਵਲ ਸਰਵਿਸਿਜ਼ ਰੂਲਜ਼, ਖੰਡ I, ਪਾਰੇ I — Rls. 2.13, 5.1, 5.2, 5.3 ਅਤੇ 5.5— ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਪੁਨਰਗਠਨ ਐਕਟ, 1982—ਐੱਸ. 82 — ਤੀਜਾ ਪੰਜਾਬ ਤਨਖਾਹ ਕਮਿਸ਼ਨ, 1986— Cls. 14.18 ਤੋਂ 14.20— ਰਿੱਟ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ — ਮੰਦਾਮਸ — ਮਕਾਨ ਕਿਰਾਇਆ ਭੱਤਾ— ਗ੍ਰਾਮੀਣ ਖੇਤਰ ਭੱਤਾ — ਤਨਖਾਹ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀਆਂ ਸਿਫਾਰਿਸ਼ਾਂ 'ਤੇ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ HRA ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈਣਾ — ਭੱਤੇ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਲਈ ਆਧਾਰ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਪੋਸਟਿੰਗ ਦਾ ਸਥਾਨ — 8 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਦੀ ਸਥਿਤੀ । ਐਚ.ਆਰ.ਏ. ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੇ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਮੁਆਫ਼ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ-ਪੇਂਡੂ ਖੇਤਰ ਭੱਤਾ- ਐਚਆਰਏ ਦੀ ਵਾਪਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਗ੍ਰਾਮੀਣ ਖੇਤਰ ਭੱਤੇ ਦੀ ਗ੍ਰਾਂਟ-ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਅਜਿਹਾ ਭੱਤਾ ਮਹਿਜ਼ ਰਿਆਇਤ ਹੈ-ਸਰਕਾਰ ਕੋਲ ਇਕਪਾਸੜ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ - ਨੀਤੀ ਵਿੱਚ ਬਦਲਾਅ - ਰਿਆਇਤ ਵਾਪਸ ਲੈਣਾ ਸੇਵਾ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। — ਰਿੱਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਭੱਤੇ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ —ਆਰਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਰਿੱਟ। 226 ਸਾਂਭਣਯੋਗ ਨਹੀਂ - ਕਢਵਾਉਣ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਵਿਤਕਰਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ।

ਰੱਖਿਆ, ਮਕਾਨ ਕਿਰਾਇਆ ਭੱਤਾ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਅਧੀਨ ਅਦਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਨਾ ਕਿ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਧੀਨ। ਇਸ ਲਈ, ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਬਦੀਲੀ ਨੂੰ ਰਿੱਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਚੁਣੌਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇੱਥੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਕੋਲ ਕੋਈ ਨਿਹਿਤ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸਨੂੰ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਅਯੋਗ ਹੁਕਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਇਹ ਨਿਯਮ 2.13 ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਭੱਤੇ ਦਾ ਕੀ ਅਰਥ ਹੈ। ਇਹ ਨਹੀਂ ਸੋਚਦਾ ਕਿ ਮਕਾਨ ਕਿਰਾਇਆ ਭੱਤਾ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਭੱਤਾ ਹੈ।

(ਪੈਰਾ
ਪੰ: ੮੨)

ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਨੀਤੀ ਸਾਰੇ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ ਲਾਭ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਤੀਜੇ ਪੰਜਾਬ ਤਨਖਾਹ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀਆਂ ਸਿਫਾਰਿਸ਼ਾਂ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ; ਜਾਂ ਤਾਂ ਮਕਾਨ ਕਿਰਾਇਆ ਭੱਤੇ ਜਾਂ ਪੇਂਡੂ ਖੇਤਰ ਭੱਤੇ ਰਾਹੀਂ। ਇਸ ਦੀ ਗ੍ਰਾਂਟ ਲਈ ਕੁਝ ਸ਼ਰਤਾਂ ਰੱਖਦਿਆਂ, ਮੁਸ਼ਕਲ ਦੇ ਕੁਝ ਮਾਮਲੇ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ ਪਰ ਇਹ ਕੁਝ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਧੀਨ ਮਕਾਨ ਕਿਰਾਇਆ ਭੱਤਾ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਪੇਂਡੂ ਖੇਤਰ ਭੱਤੇ ਦੀ ਗ੍ਰਾਂਟ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਮੰਨਣਾ ਕਿ ਉਹ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਆਰਟੀਕਲ 14 ਅਤੇ 16 ਦੇ।

(ਪੰ: ੮੪)

ਹਾਲਾਂਕਿ, ਪੇਂਡੂ ਖੇਤਰ ਭੱਤੇ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸ਼ਰਤ ਇਹ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਨਾ ਸਿਰਫ ਪੇਂਡੂ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਤਾਇਨਾਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਬਲਕਿ ਉਹ ਉਕਤ ਭੱਤੇ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਲਈ ਪੇਂਡੂ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਵੀ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਵਿਤਕਰਾ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹੈ, ਤਾਂ ਹੁਣ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ - 30 ਨਵੰਬਰ, 1989 ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਦਲੀਲਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੁਕਮਾਂ ਰਾਹੀਂ ਹਟਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਕਤ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ "ਪੇਂਡੂ ਖੇਤਰ ਭੱਤੇ ਦੀ ਗ੍ਰਾਂਟ ਲਈ ਪੇਂਡੂ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਦੀ ਸ਼ਰਤ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ"। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ਹਿਰੀ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਤਾਇਨਾਤ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਮਕਾਨ ਕਿਰਾਇਆ ਭੱਤਾ ਮਿਲੇਗਾ ਜਦੋਂ ਕਿ ਪੇਂਡੂ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਤਾਇਨਾਤ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਦੀ ਜਗ੍ਹਾ ਦੀ ਪਰਵਾਹ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਪੇਂਡੂ ਖੇਤਰ ਭੱਤਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

(ਪੈਰਾ 17)

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮਕਾਨ ਕਿਰਾਇਆ ਭੱਤੇ ਜਾਂ ਪੇਂਡੂ ਖੇਤਰ ਭੱਤੇ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਰਿਆਇਤ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਦਾ ਰਿੱਟ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਮਕਾਨ ਕਿਰਾਇਆ ਭੱਤੇ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਰਿਆਇਤ ਹੈ ਜੋ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਰਿੱਟ ਲਈ ਕੋਈ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਮਕਾਨ ਕਿਰਾਇਆ ਭੱਤਾ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣ ਯੋਗ ਹੈ।

(ਪੰ: ੮੭)

ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 226 ਦੇ ਅਧੀਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਇਹ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਲਈ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ, ਹੁਕਮ ਜਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਦੁਕਵੀਂ ਰਿੱਟ, ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ :

- (i) ਕੇਸ ਦਾ ਪੂਰਾ ਰਿਕਾਰਡ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ;
- (ii) ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਅਨੁਬੰਧ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਾਪੀਆਂ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਛੋਟ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ;
- (iii) c ਆਰਡਰ c Annexure I p-3 and I p-4 tbe quashed;;
- (iv) ਇੱਕ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਨੂੰ '30 ਅਗਸਤ, 1988 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਪਾਸ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਗ੍ਰਹਿਣਯੋਗ ਮਕਾਨ ਕਿਰਾਇਆ ਭੱਤਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ;
- (v) ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਪੇਂਡੂ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਪੂਰਨਾ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਮਕਾਨ ਕਿਰਾਇਆ ਭੱਤੇ ਦੇ ਨਾਲ ਪੇਂਡੂ ਖੇਤਰ ਭੱਤੇ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ;
- (vi) 30 ਅਗਸਤ, 1988 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਵੀਕਾਰਯੋਗ ਮਕਾਨ ਕਿਰਾਇਆ ਭੱਤਾ ਅਦਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ;
- (vii) ਇਹ ਮਾਣਯੋਗ ਅਦਾਲਤ ਕੋਈ ਵੀ ਹੁਕਮ ਵੀ ਪਾਸ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਹ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਉਚਿਤ ਅਤੇ ਦੁਕਵਾਂ ਸਮਝੇ;
- (viii) ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਜਵਾਬਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ਗੀ ਦੇਣ ਤੋਂ ਛੋਟ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ;
- (ix) ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਲਾਗਤ ਵੀ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ ;
- (x) ਇਸ ਮਾਨਯੋਗ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਤਨਖਾਹ ਆਦਿ ਦੇ ਬਕਾਏ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਸਾਰੀਆਂ ਰਾਹਤਾਂ ਵੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ।

151 ਸੀਪੀਸੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਰਜ਼ੀ ਇਹ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਮਾਣਯੋਗ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ 26 ਸਤੰਬਰ, 1988 ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅੰਤਰਿਮ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਨਿਆਂ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਖਾਲੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।
CM 12962/88.

ਦੀਵਾਨੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਜ਼ਾਬਤੇ ਦੀ ਧਾਰਾ 151 ਅਧੀਨ ਅਰਜ਼ੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ 30 ਅਗਸਤ, 1988 ਦੇ ਅਨੁਬੰਧ ਪੀ/ 4 ਦੇ ਪੱਤਰ ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਨੂੰ ਰੋਕਿਆ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਹਦਾਇਤ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਕਿ ਉਹ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਨੂੰ ਮਕਾਨ ਕਿਰਾਇਆ ਭੱਤੇ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਮਨਜ਼ੂਰ ਸੀ। ਪੱਤਰ ਦੇ ਪਾਸ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ।

ਜੇ.ਐਲ.ਗੁਪਤਾ, ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ ਸ੍ਰੀ ਟੀ.ਐਸ. ਢੀਡਸਾ, ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਐਡਵੋਕੇਟ ਸ੍ਰ.

Nand Lal Sharma and others v. State of Punjab and others
(J. V. Gupta, J.)

ਜੀ.ਕੇ. ਚਤਰਥ, ਐਡਵੋਕੇਟ ਸ੍ਰੀ ਆਰ.ਸੀ.ਚਤਰਥ, ਐਡਵੋਕੇਟ ਸ੍ਰੀ ਐਚ.ਐਸ.ਬੇਦੀ, ਏ.ਜੀ.ਪੀ.ਬੀ. ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ ਐਡਵੋਕੇਟ ਸ੍ਰੀ ਐਸ.ਐਸ. ਸ਼ੇਰਗਿੱਲ ਨਾਲ ।

ਆਰਡਰ ਕਰੋ

ਜੇ.ਵੀ.ਗੁਪਤਾ, ਜੇ.

(1) ਇਹ ਫੈਸਲਾ 1988 ਦੀ ਮੌਜੂਦਾ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰ. 8534 ਅਤੇ ਜੁੜੀਆਂ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੰ. 8535 ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰੇਗਾ।

8536, 8537, 8453, 8514, 8527, 8528, 8546, 8560, 8619, 8677, 8713, 8879, 9975, 10519, 10520, 11819, 11819, 11818, 11818, 10520 3117, 8137, 8130, 7998, 8984, 8340, 8440, 8024, 8310, 7714, 7771, 8193, 8035, 8186, 8260, 8425, 9384, 9385, 9423, 8286, 8202, 8202, 431,31,31,315 13067, 13218, 13301, 13314, 13328, 1989 ਦੇ 13352, 13431 ਅਤੇ 6266, ਜਿਸ ਵਿੱਚ 30 ਅਗਸਤ, 1988 ਦੇ ਅਨੁਸੂਚੀ ਪੀ/3 ਵਿੱਚ ਪੌਡੂ ਖੇਤਰ ਭੱਤਾ ਦੇਣ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ 30 ਅਗਸਤ, 1988 ਦੇ ਅਨੁਸੂਚੀ ਪੀ/4 ਵਿੱਚ ਹਾਉਸ ਰੈਂਟ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਤੀਜੇ ਪੰਜਾਬ ਤਨਖਾਹ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀਆਂ ਸਿਫਾਰਸ਼ਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ।

(2) ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਜੱਜ, ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜਸਟਿਸ ਸੀ ਜੀ ਸਰਫ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਹੇਠ ਮਿਤੀ 3 ਜੁਲਾਈ, 1986 ਨੂੰ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਰਾਹੀਂ ਥਰ ਥਰਡ ਪੇਈ] ਕਮਿਸ਼ਨ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸੰਦਰਭ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਭੱਤਿਆਂ ਅਤੇ ਲਾਭਾਂ ਦੀ ਵਿਭਿੰਨਤਾ ਦਾ ਮੁਆਇਨਾ ਕਰਨਾ ਸੀ ਜੋ ਮੌਜੂਦਾ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਤਨਖਾਹ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਉਪਲਬਧ ਹਨ ਅਤੇ ਕੁਸ਼ਲਤਾ ਹਾਈ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਤਰਕਸੰਗਤ ਬਣਾਉਣ ਅਤੇ ਸਰਲੀਕਰਨ ਦਾ ਸੁਝਾਅ ਦੇਣਾ ਸੀ। ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੇ ਧਾਰਾ 14.8 ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਅਨੁਸਾਰ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨਾਂ/ਯੂਨੀਅਨਾਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸੁਝਾਵਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ। ਜਿਸ ਦਾ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:-

“ਅਸੀਂ ਮਕਾਨ ਕਿਰਾਇਆ ਭੱਤਾ ਦੇਣ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨਾਂ/ਯੂਨੀਅਨਾਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸੁਝਾਵਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਕੁਝ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨਾਂ ਨੇ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਮਕਾਨ ਕਿਰਾਇਆ ਭੱਤਾ ਸੋਧੇ ਹੋਏ ਮੂਲ ਤਨਖਾਹ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਵਜੋਂ ਅਦਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਦਰਾਂ 10 ਫੀਸਦੀ ਤੋਂ 30 ਫੀਸਦੀ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਸੁਝਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਕੁਝ ਹੋਰਾਂ ਨੇ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਕੇਂਦਰੀ ਪੈਟਰਨ 'ਤੇ ਮਕਾਨ ਕਿਰਾਇਆ ਭੱਤਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਕਈ ਹੋਰਾਂ ਨੇ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਅਤੇ ਕਸਬਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵਧੇ ਹੋਏ ਕਿਰਾਏ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਹਾਉਸ ਰੈਂਟ ਅਲਾਉਂਸ ਦੇ ਢੁਕਵੇਂ ਵਾਧੇ ਲਈ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੱਥ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਿਛਲੇ 7-8 ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸ਼ਹਿਰਾਂ/ਕਸਬਿਆਂ ਵਿੱਚ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਰਿਹਾਇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਕਿਰਾਏ ਬਹੁਤ ਵੱਧ ਗਏ ਹਨ। ਉਦਯੋਗਾਂ ਦੇ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਵਿਸਤਾਰ ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਪਿੰਡਾਂ ਤੋਂ ਕਸਬਿਆਂ ਵੱਲ ਵਾਧੂ ਖੇਤੀ ਕਿਰਤ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਪਰਵਾਸ ਕਾਰਨ ਸ਼ਹਿਰੀ ਰਿਹਾਇਸ਼ 'ਤੇ ਆਬਾਦੀ ਦਾ ਵਧਦਾ ਦਬਾਅ ਹੈ। ਸਾਨੂੰ ਸਾਰੇ ਸ਼ਹਿਰਾਂ/ਕਸਬਿਆਂ ਲਈ ਮਕਾਨ ਕਿਰਾਇਆ ਭੱਤਾ ਦੇ ਢੁਕਵੇਂ ਵਾਧੇ ਲਈ ਢੁਕਵਾਂ ਤਰਕ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਇਹ. ਸਰਕਾਰ ਲਈ ਸਾਰੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰੀ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੈ

ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਸਰੋਤਾਂ ਦੀ ਕਮੀ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਉੱਦਮ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਭਾਰੀ ਖਰਚੇ ਦੇ ਕਾਰਨ। ਇਹ ਇੱਕ ਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਹਕੀਕਤ ਹੈ ਕਿ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੀ ਇੱਕ ਵੱਡੀ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤਤਾ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਲਈ ਕਿਰਾਏ 'ਤੇ ਢੁਕਵੀਂ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦਰਾਂ 'ਤੇ ਮਕਾਨ ਕਿਰਾਇਆ ਭੱਤਾ ਦੇ ਕੇ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣਾ ਪਵੇਗਾ ਜੋ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸਮਰੱਥ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਤਨਖਾਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਆਪਣੇ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾ ਕੇ ਢੁਕਵੀਂ ਰਿਹਾਇਸ਼

ਕਿਰਾਏ 'ਤੇ ਲਓ।

ਕੁਝ ਹੋਰ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਮਕਾਨ ਕਿਰਾਇਆ ਭੱਤੇ ਦੇ ਪੈਟਰਨ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਹੋਰ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਅੰਤ ਵਿੱਚ, ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕੀਤੀ: -

“14.18 ਵਰਤਮਾਨ ਵਿੱਚ, ਕਿਸੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੇ ਮਕਾਨ ਕਿਰਾਇਆ ਭੱਤੇ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਉਸ ਦੀ ਤਾਇਨਾਤੀ ਦੇ ਸਥਾਨ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਇੱਕ ਸ਼ਰਤ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੂੰ - ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਤੌਰ 'ਤੇ (ਅਤੇ ਸ਼ਾਇਦ ਸਲੈਬ ਬਦਲਣ ਦੇ ਸਮੇਂ) ਇੱਕ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਦੇਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਕਿਰਾਇਆ ਉਹ ਅਦਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਥਾਂ ਬਾਰੇ ਜਿੱਥੇ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਸਥਿਤ ਹੈ। ਸਿਧਾਂਤਕ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਇਸ ਲਈ, ਇੱਕ ਕਰਮਚਾਰੀ ਜੋ ਇਹ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਦੇਣ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਤਾਇਨਾਤੀ ਦੇ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਜਾਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਦੂਰੀ ਦੇ ਅੰਦਰ-ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ 8 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਮਕਾਨ ਕਿਰਾਇਆ ਭੱਤੇ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਸਭ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਦਾ ਉਤਪਾਦਨ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਰਸਮ ਹੈ ਅਤੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਕਰਮਚਾਰੀ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟਾਂ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਸਥਾਨਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਠਹਿਰੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਇਸ ਪਹਿਲੂ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੰਟਰੋਲ ਕਰਨਾ ਵੀ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਨਿਯਮਤ ਰਸੀਦ ਆਦਿ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਾਉਣ ਨੂੰ (ਭਾਵੇਂ ਚੰਗੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ) ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਅੱਜ ਉਪਲਬਧ ਸੰਚਾਰ ਦੇ ਤੇਜ਼ ਸਾਧਨਾਂ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਤਾਇਨਾਤੀ ਦੇ ਸਥਾਨ ਤੋਂ ਅਨੁਮਤੀ ਵਾਲੀ ਦੂਰੀ (8 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦੀ) ਪੁਰਾਣੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੀ ਚੋਣ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ, ਰਿਹਾਇਸ਼ ਦੇ ਸਥਾਨ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਸਹਾਇਕ ਹੈ। ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦਾ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਉਣਾ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ (ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ) ਜ਼ਾਅਲੀ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ! ਪੋਸਟਿੰਗ ਦੇ ਸਥਾਨ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਮਕਾਨ ਕਿਰਾਇਆ ਭੱਤੇ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੇ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਪਤੇ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਵਜੋਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਰਕਾਰ ਲਈ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਢੁਕਵੇਂ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਉਪਾਅ ਕਰੇ ਕਿ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦਫ਼ਤਰੀ ਕੰਮ ਲਈ ਲੋੜ ਪੈਣ 'ਤੇ ਉਪਲਬਧ ਹੋਣ।

14.19 ਪਹਿਲੇ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਦਰਜੇ ਦੇ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਦੇ 8 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਸਬੰਧਤ ਸ਼ਹਿਰ ਦੀਆਂ ਦਰਾਂ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਮਕਾਨ ਕਿਰਾਏ ਦੇ ਭੱਤੇ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣ ਦੀ ਮੌਜੂਦਾ ਸਹੂਲਤ ਤਰਕਸੰਗਤ ਜਾਂ ਤਰਕਸੰਗਤ ਨਹੀਂ ਜਾਪਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਰਿਆਇਤ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਣਉਚਿਤ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਜਿੱਥੇ ਤੱਕ ਸੰਭਵ ਹੋ ਸਕੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਲਈ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਉਹ ਉੱਥੇ ਤਾਇਨਾਤ ਹਨ, ਪਰ ਹੁਣ ਇਹ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਹਿਰੀ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਲਈ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਕਿਉਂ ਨਾ ਹੋਣ। ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਤਾਇਨਾਤ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ, ਅਸੀਂ ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਰਿਆਇਤ 8 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸਥਿਤ ਸਥਾਨਾਂ ਲਈ ਹੈ। ਨੂੰ ਖਤਮ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਮਕਾਨ ਕਿਰਾਇਆ ਭੱਤਾ/ਪੇਂਡੂ ਖੇਤਰ ਭੱਤਾ ਅਦਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਸਥਿਤੀ ਉਹਨਾਂ ਦਰਾਂ 'ਤੇ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੋ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਤਾਇਨਾਤੀ ਦੇ ਸਥਾਨ ਲਈ ਮੰਨਣਯੋਗ ਹਨ।

14.20 ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੀਆਂ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨਾਂ/ਯੂਨੀਅਨਾਂ ਵੱਲੋਂ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇਹ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਪਤੀ-ਪਤਨੀ ਦੋਵੇਂ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਹਨ ਅਤੇ ਇੱਕੋ ਸਟੇਸ਼ਨ 'ਤੇ ਤਾਇਨਾਤ ਹਨ, ਨੂੰ ਮਕਾਨ ਕਿਰਾਇਆ ਭੱਤਾ ਦੇਣ ਲਈ ਯੋਗ ਬਣਾਇਆ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ ਦੀ ਉਦਾਹਰਣ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਮੌਜੂਦਾ ਹਦਾਇਤਾਂ ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਪਤੀ-ਪਤਨੀ ਦੋਵੇਂ ਸਰਕਾਰੀ ਨੌਕਰੀ ਵਿੱਚ ਹਨ, ਉੱਥੇ ਦੋਵਾਂ ਪਤੀ-ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਘਰ ਦਾ ਕਿਰਾਇਆ ਭੱਤਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤਾਇਨਾਤੀ ਵਾਲੀਆਂ ਥਾਵਾਂ ਜਾਂ ਜਿੱਥੇ ਪਤੀ-ਪਤਨੀ ਹਨ, ਵਿਚਕਾਰ ਲੰਮੀ ਦੂਰੀ ਕਾਰਨ ਵੱਖਰਾ ਰਹਿਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਵੱਖ-ਵੱਖਰੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਕਾਰਨ ਵੱਖਰੇ ਰਹਿਣਾ ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵੱਖ ਨਹੀਂ ਹੋਏ ਹੋਣ। ਅਸੀਂ ਇਸ ਵਿਸ਼ੇ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਹਦਾਇਤਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸੋਧ ਕਰਨ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹਾਂ ਕਿਉਂਕਿ ਜਿੱਥੇ ਪਤੀ-ਪਤਨੀ ਦੋਵਾਂ ਨੇ ਇੱਕੋ ਥਾਂ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣਾ ਹੈ, ਉੱਥੇ ਮਕਾਨ ਕਿਰਾਇਆ ਭੱਤਾ ਦੇਣ ਦੇ ਮੰਤਵ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਯੂਨਿਟਾਂ ਵਜੋਂ ਮੰਨਣਾ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ। "

(3) ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ tto5 cthe31 ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਅਨੁਬੰਧ P/3 ਅਤੇ P/4 ਮਿਤੀ 1988 ਅਗਸਤ, 11 ਸਤੰਬਰ, 1965 ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ, ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਪੇਂਡੂ ਖੇਤਰ ਭੱਤਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਪਰ ਸਿਰਫ ਮਕਾਨ ਕਿਰਾਇਆ ਭੱਤਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ, - ਵਿਆਪਕ ਅਨੁਬੰਧ P/1 ਮਿਤੀ 11 ਸਤੰਬਰ, 1965 ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ, —ਅਨੇਕਦਰ F/2 ਮਿਤੀ 15 ਮਾਰਚ, 1973 ਦੇ ਤਹਿਤ। ਇਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਡਿਊਟੀ ਦੇ ਸਥਾਨ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਮਕਾਨ ਕਿਰਾਇਆ ਭੱਤੇ ਲਈ ਯੋਗਤਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਸੀ। ਕੋਈ ਵੀ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਜਿਸਦੀ ਡਿਊਟੀ ਦਾ ਸਥਾਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਯੋਗ ਸੀਮਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਆਉਂਦਾ ਹੈ! ਆਰ ਹਾਊਸ

Nand Lai Sharma and others v. State of Punjab and others
(J. V. Gupta, J.)

ਕਿਰਾਇਆ ਭੱਤਾ ਜਾਂ ਅਜਿਹੇ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਦੀਆਂ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਸੀਮਾਵਾਂ ਤੋਂ ਪੰਜ ਮੀਲ (8 ਕਿੰਸ.) ਦੇ ਅੰਦਰ ਉਸ ਸ਼ਹਿਰ ਲਈ ਮਕਾਨ ਕਿਰਾਇਆ ਭੱਤੇ ਲਈ ਯੋਗ ਸੀ, ਚਾਹੇ ਉਸਦੀ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਦਾ ਸਥਾਨ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸੀਮਾਵਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਬਾਹਰ।

(4) ਹੁਣ ਤਬਦੀਲੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, - ਅਨੁਸੂਚੀ P/3 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਇਹ ਹੈ ਕਿ 8 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਡਿਊਟੀ ਦੇ ਸਥਾਨ ਦੇ ਕਾਰਨ ਹਾਊਸ ਰੈਟ ਅਲਾਉਂਸ ਮਨਜ਼ੂਰ ਹੈ। ਦੋ ਯੋਗ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਦੀ ਬਾਹਰੀ ਸੀਮਾ ਡਰਾਅ ਦੇ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਪੇਂਡੂ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਤਾਇਨਾਤ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ ਪੇਂਡੂ ਖੇਤਰ ਭੱਤਾ ਇਸ ਸ਼ਰਤ 'ਤੇ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਦੀ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਉਸ ਦੀ ਤਾਇਨਾਤੀ ਵਾਲੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਪੇਂਡੂ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਥਾਂ 'ਤੇ ਹੋਵੇ। ਇਹ ਹੋਰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਨੂੰ ਆਬਾਦੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ 'ਏ' 'ਬੀ' 'ਸੀ' ਅਤੇ 'ਡੀ' ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਵਿੱਚ ਸ਼੍ਰੇਣੀਬੱਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਤਨਖਾਹ ਸਕੇਲਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਮਕਾਨ ਕਿਰਾਇਆ ਭੱਤੇ ਦੀ ਸੋਧੀ ਦਰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਜੇਕਰ ਸ਼ਹਿਰੀ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਤਾਇਨਾਤ ਕਿਸੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਕਢਵਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਮਕਾਨ ਕਿਰਾਇਆ ਭੱਤੇ ਦੀ ਰਕਮ ਸੋਧੇ ਹੋਏ ਤਨਖਾਹ ਸਕੇਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੈ ਤਾਂ ਗ੍ਰਹਿਣਯੋਗ ਮਕਾਨ ਕਿਰਾਇਆ ਭੱਤੇ ਦੀ ਪਿਛਲੀ ਦਰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

(5) ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਤਿੰਨ ਗੁਣਾ ਹੈ; (i) ਮਕਾਨ ਕਿਰਾਇਆ ਭੱਤਾ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਅਤੇ ਪੇਂਡੂ ਖੇਤਰ ਭੱਤੇ ਦੀ ਗ੍ਰਾਂਟ ਦੇ ਕਾਰਨ, - ਆਰਡਰ ਅਨੁਸੂਚੀ P/3 ਅਤੇ P/4 ਦੁਆਰਾ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰੇਕ ਨੂੰ ਰੁਪਏ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਵੇਗਾ। 50 ਤੋਂ ਰੁ. 400 ਅਜਿਹੇ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਪੇਂਡੂ ਅਤੇ ਸ਼ਹਿਰੀ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਰਿਹਾਇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਕਿਰਾਏ ਨਾ ਸਿਰਫ ਵਧੇ ਹਨ, ਸਗੋਂ ਵਧੇ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਜੋ ਪੇਂਡੂ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਤਾਇਨਾਤ ਹਨ ਅਤੇ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚ ਤਾਇਨਾਤ ਆਪਣੇ ਸਾਥੀਆਂ ਨਾਲੋਂ ਵਧੇਰੇ ਸਖ਼ਤ ਡਿਊਟੀ ਨਿਭਾ ਰਹੇ ਹਨ, ਮਕਾਨ ਕਿਰਾਇਆ ਭੱਤੇ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਵਿਤਕਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ; (ii) ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਪੇਂਡੂ ਖੇਤਰ ਭੱਤਾ ਜੋ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਸ਼ਰਤ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੀ ਤਾਇਨਾਤੀ ਦੇ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਜਾਂ ਸਬੰਧਤ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਪੇਂਡੂ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਜਿਹੜੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਯੋਗ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਦੇ 8 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਸਥਾਨਾਂ 'ਤੇ ਤਾਇਨਾਤ ਸਨ ਅਤੇ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿੱਚ ਰਹਿ ਰਹੇ ਹਨ, ਉਹ ਹੁਣ ਨਾ ਸਿਰਫ ਮਕਾਨ ਕਿਰਾਏ ਦੇ ਭੱਤੇ ਤੋਂ ਵਾਂਝੇ ਰਹਿ ਜਾਣਗੇ, ਸਗੋਂ ਪੇਂਡੂ ਖੇਤਰ ਭੱਤੇ ਤੋਂ ਵੀ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਵਾਂਝੇ ਰਹਿ ਜਾਣਗੇ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਹ ਆਪਣਾ ਸਥਾਨ ਬਦਲ ਨਹੀਂ ਲੈਂਦੇ। ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਤਾਇਨਾਤੀ ਦੀ ਥਾਂ ਤੇ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਦੀ ਥਾਂ; ਅਤੇ (iii) ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਨੂੰ ਹੁਣ ਪੇਂਡੂ ਖੇਤਰ ਭੱਤੇ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਲਈ ਆਪਣੀ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਪੇਂਡੂ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨੀ ਪਵੇਗੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਅਖਤਿਆਰ 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕਿਹੜਾ ਭੱਤਾ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਕਿਉਂਕਿ ਅਜਿਹੀ ਬੇਲਗਾਮ ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਅਭਿਆਸ ■ ਆਪਹੁਦਰਾ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੋਵੇਗਾ।

(6) ਇਨ 3 ਵਿੱਚ ਰੀਟਰਨੀ ਨੇ ਇਥੇ>ਕਰਸਪੈਂਡੈਂਟ-ਸਟੇਟ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ, ਕੁਝ ਮੁਢਲੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਉਠਾਏ ਗਏ ਹਨ। ਗੁਣਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਸਟੈਂਡ ਟੇਕਪੰਨ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਹਾਊਸ ਰੈਂਟ ਅਲਾਊਂਸ ਦੀ ਗ੍ਰਾਂਟ ਗਰਮ ਵਿਧਾਨਿਕ ਅਤੇ ਰਿਆਇਤ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਨਾ ਸਿਰਫ ਬਦਲੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਸੋਧੀ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦੀ, ਪਰ ਇਸ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਵਾਪਸ ਵੀ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਤਜਵੀਜ਼ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ, ਤਾਂ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਇਹ ਰਿਆਇਤ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਕਿਸੇ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੀ ਗੱਲ ਸੁਣਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ ਅਤੇ ਸਬਿਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਵੱਖਰਾ ਭਾਵੇਂ ਕੋਈ ਲਾਭ ਵਿਧਾਨਿਕ ਉਪਬੰਧਾਂ ਜਾਂ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕਨੂੰਨ ਜਾਂ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਜਾਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਪੁਰਾਣੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਮਹਿਨੇਰ ਵਿੱਚ ਸੋਧਿਆ ਜਾਂ ਵਾਪਸ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮਕਾਨ ਕਿਰਾਇਆ ਭੱਤੇ ਦੀ ਰਿਆਇਤ ਕਿਸੇ ਵਿਧਾਨਿਕ ਵਿਵਸਥਾ ਦੀ ਸਿਰਜਣਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਹਾਊਸ ਆਰਡੀਫਟ ਭੱਤੇ ਦੀ ਰਿਆਇਤ ਨੂੰ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਪਰ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਪੁਲਿਸ ਫੈਸਲੇ ਦੁਆਰਾ ਖੋਹ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਾਰੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਸਰਕੂਲਰ ਅਨੁਸੂਚੀ P/4 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਅੱਗੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ- (ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਤੀਜੇ ਪੰਜਾਬ ਤਨਖਾਹ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀਆਂ ਸਿਫਾਰਸ਼ਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਸਰਕੂਲਰ ਅਨੁਸੂਚੀ ਪੀ/3 ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਪੇਂਡੂ ਖੇਤਰ ਭੱਤਾ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੇਂਡੂ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਤਾਇਨਾਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਮਕਾਨ ਕਿਰਾਇਆ ਭੱਤੇ ਦੇ ਵਾਧੂ ਲਾਭ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਹੁਣ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਤਾਇਨਾਤ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਪੇਂਡੂ ਖੇਤਰ ਭੱਤਾ ਅਤੇ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚ ਮਕਾਨ ਕਿਰਾਏ ਦੇ ਭੱਤੇ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਹੈ, ਬਿਨਾਂ ਕਿਰਾਇਆ ਦੀ ਰਸੀਦ। ਡਿਊਟੀ ਦੇ ਸਥਾਨ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਤੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੀ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਦੂਜੀ ਸ਼ਰਤ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਲਈ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ 8 ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਦੀ ਸ਼ਰਤ ਨੂੰ ਮੁਆਫ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਕੋਈ ਕਰਮਚਾਰੀ ਆਪਣਾ ਸਟੇਸ਼ਨ ਨਹੀਂ ਛੱਡ ਸਕਦਾ। ਇਹ ਹਦਾਇਤਾਂ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੀ.ਐਸ.ਆਰ. ਭਾਗ 1, ਭਾਗ-1 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਮੁਖੀ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਤਾਇਨਾਤੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਨਾਲ ਹੁਣ ਕੋਈ ਵੀ ਸਰਕਾਰ ਨਾਲ ਧੋਖਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ। ਇਹ ਸੱਚਮੁੱਚ ਬੇਈਮਾਨ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ ਹੈ।

(7) ਇਹ ਅੱਗੇ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੇ ਆਪਣੀ ਡਿਊਟੀ ਦੇ ਸਥਾਨ 'ਤੇ 1 ਈਟੋਡਰ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਪੇਂਡੂ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਤਾਇਨਾਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਉੱਥੇ ਹੀ ਰੱਖਣੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚ ਤਾਇਨਾਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਰੱਖਣੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ। ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਨੇ ਤਾਇਨਾਤ ਕੀਤਾ ਹੈ

ਵਿੱਚ ਹੁਣ ਪੇਂਡੂ ਖੇਤਰ ਭੱਤੇ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਵਧੇਰੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਲਈ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ ਅਤੇ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚ ਤਬਾਦਲੇ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਸ਼ੁਰੂ ਨਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੇ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਇਹ ਇੱਕ ਭੱਤਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਹ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਕਿਰਾਇਆ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚ ਮਕਾਨ ਕਿਰਾਇਆ ਭੱਤਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਉੱਥੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਕਿਰਾਏ 'ਤੇ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਕਰ ਸਕਣ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਰਗ ਹਨ ਅਤੇ ਦੋਵਾਂ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਤਰਕਸੰਗਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਲਾਭ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

(8) ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਸ੍ਰੀ ਜੇ.ਐਲ. ਗੁਪਤਾ, ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ, ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਦੇ ਸਥਾਨ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਤਰਕਸੰਗਤ ਵਰਗੀਕਰਨ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਤਾਇਨਾਤੀ ਦੇ ਸਥਾਨ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੋਈ ਵਰਗੀਕਰਨ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਅਨੁਸਾਰ ਉਕਤ ਵਿਤਕਰਾ ਮਨਮਾਨੀ ਹੈ। ਉਸਨੇ ਅੱਗੇ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਕਿ ਮਕਾਨ ਕਿਰਾਇਆ ਭੱਤਾ ਮਹਿਜ਼ ਰਿਆਇਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਸਟੈਂਡ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਰਿਟਰਨ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਪਰ ਸੀਐਸਆਰ ਵਾਲੀਅਮ ਦੇ ਨਿਯਮ 5.5 ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੈ। I ਭਾਗ-I ਨਿਯਮ 5.1 ਅਤੇ 5.3 ਅਤੇ ਉਕਤ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 5.2 ਦੇ ਅਧੀਨ ਨੋਟ ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਿਆ। ਨਿਯਮ 2.13 ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਭੱਤੇ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਇੱਕ ਭੱਤਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਡਿਊਟੀ ਨਿਭਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਖਾਸ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਲੋੜੀਂਦੇ ਨਿੱਜੀ ਖਰਚਿਆਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਯਾਤਰਾ ਭੱਤਾ, ਮਹਿੰਗਾਈ ਭੱਤਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਪਰ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵਾਧੂ ਭੱਤਾ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਭਾਰਤ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਥਾਂ ਤੋਂ ਸਮੁੰਦਰੀ ਰਸਤੇ ਦੀ ਮੁਫਤ ਗ੍ਰਾਂਟ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ, ਜੇਕਰ ਦਲੀਲ ਦੀ ਖਾਤਰ ਇਹ ਮੰਨ ਵੀ ਲਿਆ ਜਾਵੇ ਕਿ ਇਹ ਰਿਆਇਤ ਹੈ, ਤਾਂ ਵੀ ਇਹ ਆਰਬੀ ਟਰੈਰੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ। ਇਸ ਵਿਦਵਾਨ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ, ਉਸਨੇ *ਰਮਨਾ ਦਯਾਰਾਮ ਸ਼ੈਟੀ ਬਨਾਮ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਏਅਰਪੋਰਟ ਅਥਾਰਟੀ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ* (1) ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 8359 ਆਫ਼ 1976 ਜੀਤ ਸਿੰਘ ਆਦਿ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਆਦਿ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਪਰ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚ ਤਾਇਨਾਤ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ ਮਕਾਨ ਕਿਰਾਇਆ ਭੱਤਾ ਮਿਲ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਮਨਮਾਨੀ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਵਿਤਕਰਾ ਵੀ ਹੈ। ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਅਨੁਸਾਰ, ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 16(2) ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੋਈ ਵਿਤਕਰਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 16 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੈ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਵੀ ਉਠਾਈ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਪੰਜਾਬ ਸਟੇਟ ਰੀ-ਆਰਗੇਨਾਈਜ਼ੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1982 ਦੀ ਧਾਰਾ 82 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਕੁਝ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਨਵੰਬਰ, 1966 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮਕਾਨ ਕਿਰਾਇਆ ਭੱਤਾ ਮਿਲ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਪਰ ਹੁਣ, - ਅਣਪਛਾਤੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਅਨੁਬੰਧ ਪੀ/ 4, ਮਕਾਨ ਕਿਰਾਇਆ ਭੱਤਾ ਵਾਪਸ ਲਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਵੰਬਰ, 1966 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਸੇਵਾ ਦੀ ਸ਼ਰਤ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਲਈ ਬਦਲਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

(9) 1988 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 8577 ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਸ੍ਰੀ ਜੀ.ਕੇ. ਚਤਰਥ, ਐਡਵੋਕੇਟ ਨੇ ਅੱਗੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ।

(1) ਏਆਈਆਰ 1979 ਐਸਸੀ 1628

ਕਿ ਥਰਡ ਪੇਅ ਕੋਇਨਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਵੀ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਆਰਡਰ Annexure P-1 ਅਤੇ P-2 ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਵਕੀਲ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਹੁਣ ਰਿਟਰਨ ਵਿੱਚ ਕਾਰਨਾਂ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਪੱਖੋਂ, *ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਮੁੱਖ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ* (2) ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਹ ਵੀ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਜੇ ਰਿਆਇਤ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਜਾਰੀ ਰੱਖੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ (1965 ਤੋਂ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ), ਇਸ ਨੂੰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਵਾਪਸ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਸੇਵਾ ਦੀ ਸ਼ਰਤ ਬਣ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਨ ਲਈ, *ਚੰਦਰਮਲਾਈ ਅਸਟੇਟ ਏਰਨਾਕੁਲਮ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਬਨਾਮ ਇਸ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਅਤੇ ਹੋਰ* (3), ਅਤੇ *ਮੇਲੀਓਡ ਐਂਡ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਿਟੇਡ ਬਨਾਮ ਦਿ ਵਰਕਮੈਨ* (4) ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

(10) ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਸਿੱਖਿਅਤ ਐਡਵੋਕੇਟ ਜਨਰਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਤੀਜੇ ਪੰਜਾਬ ਤਨਖਾਹ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਸਿਫਾਰਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਸਰਕਾਰੀ ਫਾਈਲ ਵਿੱਚ ਵੀ ਪੁਰਾਣੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦੇ ਕਾਰਨ ਦੱਸੇ ਗਏ ਹਨ। ਇਹ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਰਿਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਇਸ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਜਾਵੇਗੀ। ਉਸਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ Hduse ਕਿਰਾਇਆ ਭੱਤਾ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਭੱਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਨਿਯਮ 2.13 CSR Vol ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। I ਭਾਗ-1। ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ ਇਹ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਭੱਤੇ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕਿੰਨਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ। 'ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਉਕਤ ਰਿਆਇਤ ਕੱਢਦੇ ਸਮੇਂ ਸੁਣਵਾਈ ਦਾ ਕੋਈ ਮੌਕਾ ਦੇਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਦਲੀਲ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਉਸਨੇ *ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਮੁੱਖ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਅਫਸਰ ਰੋਪੜ ਅਤੇ ਹੋਰ* (5), ਅਤੇ *ਜੀਤ ਸਿੰਘ ਆਦਿ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ* (6) ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ।

(11) ਉਸਨੇ ਅੱਗੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਸਿਰਫ ਉਹਨਾਂ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ 'ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜੋ 8 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਸਿਰਫ, ਹੁਣ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪੇਂਡੂ ਖੇਤਰ ਭੱਤਾ ਮਿਲੇਗਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਮਕਾਨ ਕਿਰਾਇਆ ਭੱਤੇ ਦੀ ਰਕਮ ਹੁਣ ਦੁੱਗਣੀ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਵਿਦਵਾਨ ਐਡਵੋਕੇਟ ਜਨਰਲ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 16(2) ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਿਹਾਇਸ਼

- (2) ਏਆਈਆਰ 1978 ਐਸਸੀ 851.
- (3) ਏਆਈਆਰ 1960 ਐਸਸੀ 902
- (4) ਏਆਈਆਰ 1964 ਐਸਸੀ 1449
- (5) 1987(3) SLR 488.
- (6) 1976 ਦੇ CWP ਨੰਬਰ 8359 ਨੇ 19 ਮਈ, 1977 ਨੂੰ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ।

Nand Lai Sharma and others v. State of Punjab and others
(J. V. Gupta, J.)

ਸੰਵਿਧਾਨ ਦਾ ਇੱਕ ਵੱਖਰਾ ਅਰਥ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਕੋਈ ਵਿਤਕਰਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਪਛੜਾ ਖੇਤਰ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉੱਥੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਰਿਆਇਤਾਂ ਦੇਣ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਹੈ। ਦਿਹਾਤੀ ਖੇਤਰ ਅਤੇ ਸ਼ਹਿਰੀ ਖੇਤਰ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਭਿੰਨਤਾਵਾਂ ਹਨ। ਦਲੀਲ ਦਾ ਮੁੱਖ ਜ਼ੋਰ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਰਿਆਇਤ ਹੈ, ਇਸ ਨੂੰ * ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਵਾਪਸ ਵੀ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਭੇਦਭਾਵ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੀ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਸਿਰਫ ਸੀਮਤ ਲੋਕ ਹੀ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੁਕਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਮਕਾਨ ਕਿਰਾਇਆ ਐਮਐਲਓਵੈਸ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ ਪਰ ਹੁਣ ਪੇਂਡੂ ਖੇਤਰ ਭੱਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਗੇ।

(12) ਨੀਤੀ 1<employeesivto iliv villages ਅਤੇ, ਇਸਲਈ, 8 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਨਿਵਾਸ ਦੀ ਸ਼ਰਤ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹੈ। ਮਕਾਨ ਕਿਰਾਇਆ ਭੱਤਾ ਲੈਣ ਲਈ ਮੁਆਫ਼ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

(13) ਅਸੀਂ ਪੱਖਾਂ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਲੰਮਾ ਸਮਾਂ ਸੁਣਿਆ ਹੈ।

(14) ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਸਿਟੀ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਭੱਤੇ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ; ਰਿਆਇਤ ਦਾ ਤਰੀਕਾ. ਇਹ ਰਿਆਇਤ ਲੈਣ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਸੀ। ਕੋਈ ਵੀ ਇਹ ਅਪੀਲ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਰਿਆਇਤ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਜਿਹੇ ਕਿਸੇ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੀ ਗੱਲ ਸੁਣਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ। ਸਥਿਤੀ ਵੱਖਰੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਉਪਬੰਧਾਂ ਜਾਂ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਸੋਧਿਆ ਜਾਂ ਵਾਪਸ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਉਪਬੰਧਾਂ ਜਾਂ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਟੇਟ ਆਫ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਹਰਨੇਕ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ (7) ਵਿੱਚ, ਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ ਸੁਪਰੀਮ ਉੱਤੇ ਭਰੋਸਾ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸੀ: -

“ਇਸ ਲਈ ਇਹਨਾਂ ਫੈਸਲਿਆਂ ਤੋਂ ਇਸ ਤਜਵੀਜ਼ ਲਈ ਕੋਈ ਸਮਰਥਨ ਨਹੀਂ ਮੰਗਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਬੰਧਤ ਅਥਾਰਟੀਆਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇੱਕ ਵਾਰ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਮਕਾਨ ਕਿਰਾਇਆ ਭੱਤੇ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਸੀ, ਪੱਤਰ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਇਸਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਸਰਕੂਲਰ (ਅੰਕੜਾ P.3) ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮਕਾਨ ਕਿਰਾਇਆ ਭੱਤੇ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜਾਂ ਇਹ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣੇ ਜਾਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤੇ ਬਿਨਾਂ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਮਕਾਨ ਕਿਰਾਇਆ ਭੱਤੇ ਦੀ ਗ੍ਰਾਂਟ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਕੁਝ ਸ਼ਰਤਾਂ 'ਤੇ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਰਿਆਇਤ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ

(7) 1977 ਦਾ ਐਲਪੀਏ ਨੰਬਰ 106।

ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਧਾਨਕ ਨਿਯਮ ਵਿੱਚ ਕਦੇ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਿਆਇਤ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਇੱਕਤਰਫ਼ਾ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਲਈ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਸੋਧਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਮਕਾਨ ਕਿਰਾਇਆ ਭੱਤੇ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਸਬੰਧਤ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਸਿਰਫ਼ ਬਾਅਦ ਦੇ ਸਰਕੂਲਰ (ਅੰਕੜਾ P.3) ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ, ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਲਾਭ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੁਰਾਣੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ

ਉਲਟਾਉਣਾ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਜੋ ਕਿ ਮਕਾਨ ਕਿਰਾਇਆ ਭੱਤੇ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਨ।

(15) ਇਨ੍ਹਾਂ ਤਿੰਨਾਂ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਚਾਂ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਸਾਨੂੰ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਉਠਾਈ ਗਈ ਦਲੀਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਤਾਕਤ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ ਕਿ ਮਕਾਨ ਕਿਰਾਇਆ ਭੱਤਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੀ ਨਾ ਕਿ ਸਿਰਫ ਰਿਆਇਤ। ਮਕਾਨ ਕਿਰਾਇਆ ਭੱਤੇ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਅਧੀਨ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ ਨਾ ਕਿ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਬਦੀਲੀ ਨੂੰ ਰਿੱਟ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਚੁਣੌਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਕੋਲ ਕੋਈ ਨਿਹਿਤ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਣਗਹਿਲੀ ਵਾਲੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਅਨੁਬੰਧ ਪੀ-3 ਅਤੇ ਪੀ-4 ਦੁਆਰਾ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

(16) ਨਿਯਮ 2.13, ਉੱਪਰ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਬਸ਼ਰਤ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਭੱਤੇ ਦਾ ਕੀ ਅਰਥ ਹੈ। ਇਹ ਇਹ ਨਹੀਂ ਸੋਚਦਾ ਕਿ 'ਹਾਊਸ ਰਿਫਰਟ ਭੱਤਾ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਭੱਤਾ ਹੈ। ਨਿਯਮ 5.5. ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤੇ ਜਾਣ 'ਤੇ ਮਕਾਨ ਕਿਰਾਇਆ ਭੱਤਾ ਲੈਣ ਦੇ ਨਾਲ 'ਮੋਡ 1' ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸਪਸ਼ਟੀਕਰਨ ਅੱਗੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹਾਊਸ 'ਭੇਜਿਆ ਭੱਤਾ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਭੱਤਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਮੁਅੱਤਲੀ ਅਧੀਨ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਹੋਰ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਭੱਤੇ ਵਾਂਗ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਫੀਸ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਆਦਿ, ਵਿਚਾਰਾਂ ਤੋਂ • ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਨਿਯਮ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਇਹ ਸਫਲਤਾਪੂਰਵਕ ਦਲੀਲ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਸੀ ਕਿ ਮਕਾਨ ਕਿਰਾਇਆ ਭੱਤਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੀ ਅਤੇ, ਇਸਲਈ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਹੱਕ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਸਨ, ਇਹ ਹੁਕਮ ਦੀ ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਦੁਆਰਾ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਰਮਨਾ ਦਯਾਰਾਮ ਸ਼ੈੱਟੀ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਨਿਰੀਖਣ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ - ਕਿ "ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਸਰਕਾਰ ਜਨਤਾ ਨਾਲ ਵਿਵਹਾਰ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਦੇਣ ਦੇ ਨਾਲ। ਨੌਕਰੀਆਂ ਜਾਂ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣਾ ਜਾਂ ਕੋਟਾ ਜਾਂ ਲਾਇਸੈਂਸ ਜਾਰੀ ਕਰਨਾ ਜਾਂ ਹੋਰ ਰੂਪਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ। ਵੱਡੀ ਗੱਲ, ਸਰਕਾਰ ਆਪਣੀ ਮਿੱਠੀ ਇੱਛਾ ਅਨੁਸਾਰ ਮਨਮਾਨੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਅਤੇ, ਇੱਕ ਨਿੱਜੀ ਵਿਅਕਤੀ ਵਾਂਗ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨਾਲ ਡੀਲ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ। (ਜਿਸ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਇਹ ਚੰਗਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਇਸਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਮਾਨਕਾਂ ਜਾਂ ਆਦਰਸ਼ਾਂ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜੋ ਮਨਮਾਨੀ, ਤਰਕਹੀਣ ਜਾਂ ਅਪ੍ਰਸੰਗਿਕ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਨੌਕਰੀਆਂ ਦੇ ਅਵਾਰਡਾਂ, ਕੰਟਰੈਕਟ ਕੋਟੇ, ਲਾਇਸੈਂਸ ਆਦਿ ਸਮੇਤ ਵੱਡੀਆਂ ਗ੍ਰਾਂਟਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ-ਜਾਂ ਵਿਵੇਕ 'ਸੀਮਤ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ: aq4

ਤਰਕਸ਼ੀਲ ਦੁਆਰਾ ਬਣਤਰ; ਸੰਬੰਧਤ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਵਿਤਕਰੇ ਭਰੇ ਮਿਆਰ ਜਾਂ ਆਦਰਸ਼ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਸਰਕਾਰ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕੇਸ ਜਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਮਿਆਰ ਜਾਂ ਆਦਰਸ਼ ਤੋਂ ਹਟ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਰੋਕਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਇਹ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾ ਸਕਦੀ ਕਿ ਰਵਾਨਗੀ ਸੀ। ਮਨਮਾਨੀ ਨਹੀਂ, ਪਰ ਕੁਝ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਸਿਧਾਂਤ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਸੀ ਜੋ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿਚ ਤਰਕਹੀਣ, ਗੈਰ-ਵਾਜਬ ਜਾਂ ਪੱਖਪਾਤੀ ਨਹੀਂ ਸੀ।

(17) ਇਹ AA2 ਕੇਸ ਸੀ, ਜਿੱਥੇ ਏਅਰ ਪੋਰਟ 'ਤੇ ਟੈਂਡਰ ਲਈ ਰੈਸਟੋਰੈਂਟ ਅਤੇ ਸਨੈਕ ਬਾਰ ਬੁਲਾਏ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਕੁਝ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅੰਤਰ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਏਅਰ ਪੋਰਟ ਅਥਾਰਟੀ ਲੋੜੀਂਦੀਆਂ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਨਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਟੈਂਡਰ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ। ਇਸ ਵਿਚਾਰ- ਵਟਾਂਦਰੇ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਵਿਵੇਕ ਨੂੰ ਅਸੀਮਤ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰ ਆਪਣੀ ਮਨਮਾਨੀ ਵਿਵੇਕ ਜਾਂ ਆਪਣੀ ਮਿੱਠੀ ਇੱਛਾ ਅਨੁਸਾਰ ਵੱਡੀਆਂ ਦੇਣ ਜਾਂ ਰੋਕ ਨਹੀਂ ਸਕਦੀ। ਅਜਿਹਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਇਹ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਜਿੱਥੇ ਕਿ. ਇਸ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਕੁਝ ਸ਼ਰਤਾਂ ਤਹਿਤ ਮਕਾਨ ਕਿਰਾਇਆ ਭੱਤਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਮਨਮਾਨੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਨੀਤੀ ਤੀਸਰੇ ਪੰਜਾਬ ਤਨਖਾਹ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀਆਂ ਸਿਫਾਰਸ਼ਾਂ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ ਜੋ ਸਾਰੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਮਕਾਨ ਕਿਰਾਏ, ਭੱਤੇ ਜਾਂ

Nand Lai Sharma and others v. State of Punjab and others
(J. V. Gupta, J.)

ਪੋਡੂ ਖੇਤਰ ਭੱਤੇ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਲਾਭ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਦੀ ਗ੍ਰਾਂਟ ਲਈ ਕੁਝ ਸ਼ਰਤਾਂ ਰੱਖਦਿਆਂ, ਕੁਝ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ ਪਰ ਇਸ ਨਾਲ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਅਨੁਬੰਧ P-3 ਅਤੇ P-4 ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸੀਵਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 14 ਅਤੇ 16 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਕੇਵੀ ਰਾਜਲਕਸ਼ਮੀਆ ਸੇਟੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਮੈਸੂਰ ਰਾਜ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ (8) ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਬਹੁਤ ਪ੍ਰਸੰਗਿਕ ਹਨ। ਇਹ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:-

“ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ 41 ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਬੈਚ ਨੂੰ ਕੁਝ ਰਿਆਇਤਾਂ ਦਿਖਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ ਅਤੇ 63 ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਬੈਚ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਆਏ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਜੱਥੇ ਨੂੰ ਵੀ ਕੁਝ ਰਿਆਇਤਾਂ ਮਿਲੀਆਂ ਸਨ ਪਰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਭ ਰਿਆਇਤਾਂ ਸਨ ਨਾ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਚੀਜ਼ ਜਿਸ ਦਾ ਉਹ ਦਾਅਵਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਸਨ। . ਮੈਸੂਰ ਰਿਆਸਤ ਨੇ 63 ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਇਸ ਜੱਥੇ ਲਈ ਸ਼ਾਇਦ ਕੁਝ ਪ੍ਰਸੰਨਤਾ ਦਿਖਾਈ ਹੋਵੇ ਪਰ ਅਸੀਂ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਲਈ ਹੁਕਮਨਾਮਾ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ। ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਸੇਵਾ ਨਿਯਮ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਿਸ ਦਾ ਰਾਜ ਨੇ ਉਲੰਘਣ ਕੀਤਾ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਰਾਜ ਨੇ ਸਰਵੇਖਣ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਤੋਂ ਸਹਾਇਕ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਦੇ ਰੈਂਕ 'ਤੇ ਪਦਉੱਨਤ ਹੋਏ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪਾਲਣ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਲਈ ਕੋਈ ਸਿਧਾਂਤ ਵਿਕਸਤ ਕੀਤਾ ਹੈ।

(8) ਏਆਈਆਰ 1967 ਐਸ.ਸੀ. 993, ~ ~ ~

ਹਾਲਾਂਕਿ, ਗੁਮੀਣ ਖੇਤਰ ਭੱਤੇ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਹ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਨਾ ਸਿਰਫ ਪੋਡੂ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਤਾਇਨਾਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਬਲਕਿ ਉਹ ਉਕਤ ਭੱਤੇ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਲਈ ਪੋਡੂ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਵੀ ਰਹਿੰਦਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਵਿਤਕਰਾ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹੈ, ਤਾਂ ਹੁਣ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ, 30 ਨਵੰਬਰ, 1989 ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਦਲੀਲਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੁਕਮਾਂ ਰਾਹੀਂ, ਹਟਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਕਤ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ "ਪੋਡੂ ਖੇਤਰ ਭੱਤੇ ਦੀ ਗ੍ਰਾਂਟ ਲਈ ਪੋਡੂ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਦੀ ਸ਼ਰਤ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈ ਲਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।" ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਇੱਥੇ ਤਾਇਨਾਤ ਕਰਮਚਾਰੀ ਸ਼ਹਿਰੀ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਮਕਾਨ ਕਿਰਾਇਆ ਭੱਤਾ ਮਿਲੇਗਾ ਜਦੋਂਕਿ ਪੋਡੂ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਤਾਇਨਾਤ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਦੀ ਜਗ੍ਹਾ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਪੋਡੂ ਖੇਤਰ ਭੱਤਾ ਮਿਲੇਗਾ।

(18) ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਦਿਆਂ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਸ੍ਰੀ ਜੇ.ਐਲ.ਗੁਪਤਾ, ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਹੈ ਤਾਂ ਤੀਸਰੇ ਪੰਜਾਬ ਤਨਖਾਹ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀਆਂ ਸਿਫਾਰਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਰਿਟਰਨ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸਟੈਂਡ ਕਿ ਇਹ ਅਣਗਹਿਲੀ ਵਾਲੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਨ। ਪੀ-3 ਅਤੇ ਪੀ-4 ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਕਾਰਨ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ ਪੋਡੂ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਲਈ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਹੁਣ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤਾਇਨਾਤੀ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਭੱਤੇ ਦਿੱਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ, ਜੋ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਵਾਜਿਬ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਗੁਣ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਮਕਾਨ ਕਿਰਾਇਆ ਭੱਤੇ ਜਾਂ ਪੋਡੂ ਖੇਤਰ ਭੱਤੇ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਰਿਆਇਤ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਦਾ ਰਿੱਟ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਅਣਗਹਿਲੀ ਵਾਲੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਪਾਸ ਕਰਨ ਦਾ ਇਹ ਇਕੋ ਇਕ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਨੂੰ ਤੀਸਰੇ ਪੰਜਾਬ ਤਨਖਾਹ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਿਟਰਨ ਵਿੱਚ ਵੀ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

(19) ਸ੍ਰੀ ਚਤਰਥ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਉਠਾਈ ਗਈ ਹੋਰ ਦਲੀਲ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, 1988 ਦੇ ਸੀਡਬਲਯੂਪੀ ਨੰਬਰ 8677 ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹਾਊਸ ਰੈਂਟ ਅਲਾਊਂਸ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦੇ ਕੋਈ ਕਾਰਨਾਂ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਕਾਰਨਾਂ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਫਾਈਲ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਰਿਟਰਨ ਵਿੱਚ ਵੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਅਨੁਬੰਧ P-3 ਅਤੇ P-4 ਤੀਜੇ ਤਨਖਾਹ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀਆਂ ਸਿਫਾਰਸ਼ਾਂ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹਨ ਜਿੱਥੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਮੁੜ-ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਾਰਨ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ।

(20) ਸਿੱਖਿਅਕ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਦੂਸਰੀ ਦਲੀਲ ਉਠਾਈ ਗਈ ਕਿ ਰਿਆਇਤ, ਜੋ ਜਾਰੀ ਰੱਖੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਵਾਪਸ ਨਹੀਂ ਲਈ ਜਾ ਸਕਦੀ ਕਿਉਂਕਿ ਬਿਮ ਅਨੁਸਾਰ ਇਹ ਸੇਵਾ ਦੀ ਸ਼ਰਤ ਬਣ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਇਸ ਦਾ ਕੋਈ ਜ਼ੋਰ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਕੇਸ।

ਇਸ ਪੱਖੋਂ ਚੰਦਰਮਲਾਈ ਅਸਟੇਟ ਇਰਮਟਕੁਲਾਤੀ ਬਨਾਮ ਇਸ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਅਤੇ ਇਕ ਹੋਰ ਅਤੇ ਮਾਈਲੋਡ ਐਂਡ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਿਟੇਡ ਬਨਾਮ ਇ ਵਰਕਮੈਨ (ਸੁਪੈਰਾ) ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਕੰਬਲ ਭੱਤਾ ਅਤੇ ਟਿਫਿਨ ਭੱਤੋ ਦੀ ਆਗਿਆ ਸੀ ਪਰ ਇਹ 'ਇੰਡਸ' ਅਧੀਨ ਕੇਸ ਹਨ। ਟ੍ਰਾਇਲ ਡਿਸਪਿਊਟਸ ਐਕਟ ਅਤੇ, ਇਸਲਈ, ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਕੋਈ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵੱਖ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(21) ਉਪਰੋਕਤ ਇਹਨਾਂ ਦਾ ਨਤੀਜਾ: ਚਰਚਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ: ਕਿਉਂਕਿ ਟੈਨਰਾਂ ਕੋਲ ਮਕਾਨ ਕਿਰਾਇਆ ਭੱਤੋ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਰਿਆਇਤ ਹੈ ਜੋ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਹੁਕਮਨਾਮੇ ਦੀ ਰਿੱਟ ਲਈ ਕੋਈ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨਹੀਂ ਹੈ / ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਨੂੰ ਮਕਾਨ ਦਾ ਕਿਰਾਇਆ ਭੱਤਾ ਅਦਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

(22) ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ 30 ਅਗਸਤ, 1988 ਦੇ ਅਨੁਬੰਧ 'ਪੀ-3 ਅਤੇ ਪੀ-4, ਤੁਹਾਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਵਾਲੀਆਂ ਲੰਬੀਆਂ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਿਸ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ 'ਬਿਨਾਂ ਖਰਚਿਆਂ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ।

ਆਰ.ਐਫ.ਐਨ.ਆਰ.

ਡਿਸਕਲੇਮਰ-ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁੱਕਦੇਬਾਜ਼ਾ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਪ੍ਰਭਾਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ

ਜੀਸੀ'ਮਿਟਲ ਅਤੇ ਏ ਮਾਰਜਰੇਟ ਚੰਦਰੀ, ਜੇ.ਜੇ.

ਸ਼ਿਵ ਕੁਮਾਰ ਬਾਗੜਾ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ- ਪਟੀਸ਼ਨਰ

ਬਨਾਮ

ਪੰਚਕੁਲੀਆ ਅਰਬਨ ਕੋ-ਆਪਰੇਟਵੇ .ਬੈਂਕ ਡੀ.ਜੇ.ਮਿਟੇਡ. ਪੰਚਕੂਲਾ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅੰਬਾਲਾ ਅਤੇ ਹੋਰ, - ਉੱਤਰਦਾਤਾ।

Nand Lai Sharma and others v. State of Punjab and others
(J. V. Gupta, J.)

ਸਿਵਲ ਰਿਟ. ਪਟੀਸ਼ਨ No. 1990 ਦਾ 855

27 ਮਾਰਚ, 1990

ਹਰਿਆਣਾ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਐਕਟ, 1984- ਐੱਸ. 34 ਅਤੇ 94 — ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਨੇ ਬੋਰਡ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰਾਂ ਨੂੰ ਮੁਅੱਤਲ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ 34 ਪੈਡੀਨਾ ਪ੍ਰੋਸੀਡਿੰਗਜ਼ 'ਤੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੇ ਸਬੂਤ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਹਟਾਇਆ - ਐੱਸ. 94 ਸਹਿਕਾਰੀ-ਬੈਂਕਾਂ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਉਪਬੰਧ ਬਣਾਉਣਾ ਅਤੇ "ommmHteg onl'i ਨੂੰ ਹਟਾਉਣਾ ਜੇਕਰ, ਤਾਂ .Renwired bp ਦ ਰਿਜ਼ਰਵ ਬੈਂਕ ਆਫ ਇੰਡੀਆ - ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਹੈ -ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ